

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Yttrande

2024-03-05

1 (4)

Dnr: KS 2024/0060-10

Finansdepartementet

Yttrande på remiss - Förändring genom försök från Försöksverksamhetskommittén (SOU2023:94) dnr Fi2023/03211

Varbergs kommun anser det viktigt att kommuner, regioner och andra myndigheter kan samverka och förslagen på försöksverksamheter som är framtagna i betänkandet ses som positiva. Detta yttrande är strukturerat utefter de olika förslagen i betänkandet, och kommer endast beröra de försöksverksamheter som är relevanta för Varbergs kommun.

Det får ses som mycket positivt att utredningen under begreppet kommunal kapacitet inte bara lyfter in driftskapacitet, det vill säga kapacitet att sköta det dagliga uppdraget, utan även behovet av utvecklingskapacitet, och att man genom försöksverksamhet vill hitta sätt att stärka den kommunala kapaciteten.

Försöksverksamhet inom hälso- och sjukvårdsområdet

Förslag på försöksverksamhet gällande avtalssamverkan mellan regioner och kommuner om hälso- och sjukvård i hemmet (punkt 9.7) tillstyrks och Varbergs kommun tror att det kan bidra till en bättre upplevelse för patienten. Dock finns flera observanda att lyfta. Det första gäller patientsäkerheten, som måste vara på en adekvat nivå. Vilka begränsningar det finns i att ge utökad specialistvård i hemmet behöver undersökas noga, det gäller även ur arbetsmiljöhänseende för personalen. Det andra observandumet är att säkerställa att kommunerna har tillräckligt med personal för att kunna utföra insatserna samt personal med rätt kompetens. Båda dessa delar är redan idag en utmaning. Det tredje observandumet är att det är centralt att en god dialog förs mellan region och kommun för en gemensam bild kring uppdrag, ersättning och målbild och att detta resulterar i ett tydligt avtal som inte ger upphov till tolkningar. Redan idag upplevs det finnas en otydlighet mellan primärvårdens uppdrag i förhållande till kommunal hälso- och sjukvård varför Varbergs kommun verkligen önskar betona vikten av att det inte uppstår ytterligare otydlighet kring vad som är specialistvård och kommunal hälso- och sjukvård där avancerad sjukvård bedrivs. Insatserna måste kunna utföras med adekvat patientsäkerhet.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Varbergs kommun delar också Sveriges Kommuner och Region (SKR) bild och ställer sig tveksam till utredningens bedömning att kommuner och regioner bör ges möjlighet att i en försöksverksamhet kunna avtala om att kommuner ska ta över regionens ansvar för läkarvård inom primärvården för de grupper som finns i den kommunala hälso- och sjukvården.

Den försöksverksamhet som pågår inom Region Kronoberg och Ljungby kommun kring sensorer/smarta hem och informationsdriven vård är viktiga områden för att klara av en omställning till god och nära vård. Varbergs kommun anser att arbetet är väl beskrivet i utredningen och följer detta samt andra initiativ inom områdena med intresse.

Försöksverksamheter gällande samverkan mellan kommuner på lantmäteriområdet

Varbergs kommun tillstyrker förslaget på försöksverksamheter gällande samverkan mellan kommuner på lantmäteriområdet (punkt 10.7). Varbergs lantmäterimyndighet har tidigare försökt samverka med Halmstads lantmäterimyndighet avseende anläggningsförrättningar vilket vid statliga Lantmäteriets tillsyn inte ansågs tillåtet. Att nu på försök möjliggöra en sådan samverkan som omfattar alla ärendetyper vore mycket positivt. Genom att tillåta samverkan mellan olika kommunala lantmäterimyndigheter skulle ärendetoppar kunna utjämnas med förkortade handläggningstider som följd.

Varbergs kommun tillstyrker även förslaget på att Statskontoret ska ges i uppdrag att följa och utvärdera försöksverksamheterna (punkt 10.8), även om det inom försöksverksamhetens ramar troligtvis endast skulle bli aktuellt för Varbergs kommun att samverka mellan befintliga kommunala lantmäterimyndigheter.

Försöksverksamhet som möjliggör användandet av renat grävatten som dricksvatten

Varbergs kommun tillstyrker förslaget om att ge Livsmedelverket i uppdrag att främja försöksverksamhet med recirkulerat redan använt vatten (grävatten) som råvatten för dricksvatten. (11.5).

Från Varbergs kommun känns frågeställningen mycket relevant, och samtidigt finns en osäkerhet i om hur medborgarna skulle ställa sig till ett dricksvatten baserat på grävatten och om det är möjligt att genomföra utifrån nuvarande författningar. Det är lätt att en idé förkastas på grund av sådana betänkligheter,

och därför bedömer kommunen att det är en framgångsfaktor om det finns en möjlighet att få stöd i att utveckla idéer och att bedöma om det finns motstridiga författningar. Att Livsmedelsverket blir involverad kommer att bidra till tillförlitligheten i försöket.

Försöksverksamheter för att motverka välfärdsbrottslighet

Varbergs kommun är positiv till utredningens bedömning om att det behövs försöksverksamhet med ökad informationsdelning vid upphandling av individ- och familjeomsorgstjänster i syfte att kunna utesluta oseriösa leverantörer men anser att utredningen borde ha föreslagit fler försöksverksamheter i syfte att förebygga och motverka brottslighet (punkt 12.4).

Utredningens förslag om informationsdelning mellan myndigheter vid upphandling skulle kunna vara till stor nytta och rent av avgörande för möjligheten att ta fram frivilliga uteslutningsgrunder, göra gedigna leverantörskontroller och i senare skede utesluta de leverantörer som inte klarar kontrollen. Varbergs kommun ser också positivt på möjligheten att arbetssättet kan användas vid upphandlingar inom andra områden.

Det behövs kraftfulla åtgärder för att förebygga, upptäcka och beivra brott mot välfärdssystemen. Det innebär att lagstiftningen måste anpassas efter rådande samhällssituation. Försöksverksamhet kan vara en viktig del i att hitta lösningar och SKR inkom därför med tre förslag till utredningen. De handlade om möjlighet att bryta sekretess och dela information med berörda myndigheter i syfte att förhindra nyrekrytering av unga till grov kriminalitet och att på olika sätt förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. SKR anser att genomförande av försöksverksamhet under en pågående lagstiftningsprocess skulle vara ett sätt att kvalitetssäkra kommande lagstiftning just för att det kan handla om en lösning på svåra samhällsproblem, vilket Varbergs kommun håller med om.

Övrigt

Slutbetänkandet pekar också på vikten av mod att göra försök, även om utgången är oviss, men också på uppföljning och erfarenhetsåterföring som en viktig del av utveckling. Den inställningen kan också bidra till att höja våra verksamheters status genom att vara mer nytänkande och kan göra verksamheten mer attraktiv exempelvis i rekryteringar. Utredningen konstaterar att försök som metod är ett användbart tillvägagångssätt för

utvecklingsarbete och har identifierat ett behov av stöd till kommunsektorn gällande försöksverksamhet, vilket ses som positivt.

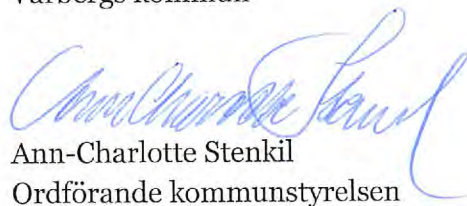
Försöksverksamhet syftar till att ge ny kunskap och därmed stärka kommunernas och regionernas kapacitet. Försöksverksamhet är frivilligt och ska ge de kommuner och regioner som medverkar ett utökat handlingsutrymme vilket som utredningen också konstaterar bör stärka det kommunala självstyret. Eftersom det handlar om att nå kunskap om utfallet är det samtidigt svårt att förutse konsekvenserna för kommunerna och regionerna. Utredningen har tagit fram konsekvensbeskrivningar för de olika förslagen till försöksverksamhet. Mot bakgrund av att det är svårt att förutse konsekvenserna är det viktigt att följa upp dessa i samband med utvärdering av försöken.

Varbergs kommun anser att regeringen bör inrätta en permanent struktur för försöksverksamhet i kommunsektorn. Den kan inrättas i form av en stående utredning inom kommittéväsendet. En permanent struktur kan även stödja berörda parter avseende rättsliga tolkningar, uppföljning och utvärdering samt resultatspridning. Den bör även utveckla kunskap och informera om försöksverksamhet samt hålla sig informerad om närliggande initiativ lokalt, regionalt, nationellt och inom EU.

Varbergs kommun instämmer i utredningens bedömning att regeringen behöver säkra att berörda statliga myndigheter tar ansvar för att främja försöksverksamhet. Statliga myndigheter måste bistå i försöksverksamheter och får inte motverka försöken.

Det är också viktigt att också öppna för permanenta regeländringar från början, så att insatser kan implementeras direkt efter försök.

Varbergs kommun

Ann-Charlotte Stenkil
Ordförande kommunstyrelsen